

Svatý Jiří

- Svátek 24. dubna, v jiných zemích 23. dubna
- Byl mučedníkem, někdy označován jako mnohomučedník (megalomartyros)
- Jeho existence je zpochybňována
- Řadí se mezi Čtrnáct svatých pomocníků
  - skupina čtrnácti světců, pomocníků v různých nemocech a nebezpečích života
- Nejspíš se narodil v Kappadokii a žil ve 3. století
  - Pocházel z urozené křesťanské rodiny
  - Jeho otec byl vojákem a zemřel mučednickou smrtí
  - Po jeho smrti se s matkou odstěhovali do Palestiny
  - Zde se stal vojákem
  - Roku 303 byl sťat
- Patron:
  - Především rytířských řádů a skautů
  - Hlásí se k němu také vojáci, jezdci, zbrojíři, řezníci, rolníci, horníci, sedláři, kováři, bednáři, artisté, pocestní a chovanci chudobince,..
  - Anglie, Portugalska, Benátek, Janova, Německa, Řecka, Ruska,..

Legendy:

Jiří se stal vojákem v Diokleciánově vojsku, ale i přesto si zachoval své křesťanské vyznání. Poté co vydal císař v roce 303 edikt, který umožňoval pronásledování křesťanů, Jiří rozdal všechnen svůj majetek chudým a začal veřejně hájit křesťanství. Tím se znelíbil císaři, který ho nechal uvěznit a pokusil se ho otrávit vínem. Po tomto neúspěchu byl Jiří mučen ve snaze, aby se vzdal své víry. Nejprve mu dali nohy do klády a položili na něj těžký kámen, další den ho drásaly kolem s hřeby a následně byl hozen do kádě s vápnem a nato bičován. Toto přivedlo na křesťanskou víru Diokleciánovu ženu Alexandru, která pak byla sťata ve stejný den jako Jiří.

Nejznámější smyšlenou legendou, která pochází z „Legendy aurea“ je ta kdy v jezeře u města Silena žil drak, který město otravoval svým dechem. Občané mu nejdříve dávali dvě ovce, aby si ho udobřili. Když ovcí ubývalo, vybírali se losem lidské oběti. Jednoho dne padl los na královu dceru. Král lidem sliboval zlato a stříbro ale tím je jen pobouřil. Nakonec se mu povedlo pro svou dceru získat osm dní. Po uplynutí doby ji ustrojil jako nevěstu a odvedl k drakovi. V tu dobu kolem jezera projížděl Jiří na koni. Princezna ho prosila, aby odjel a zachránil se. Zatím co spolu mluvili, se objevil drak a Jiří se mu postavil. Udeřil ho mečem (podle jiné verze oštěpem) a drak padl raněn. Jiří uvázal drakovi opasek kolem krku a odvedl ho do města, když ho lidé spatřili, s hrůzou se rozprchli. Jiří jim slíbil, že když se nechají pokřtít tak draka zabije. Král i všichni obyvatelé se dali pokřtít a Jiří zabil draka jediným úderem do hlavy.

Zobrazování:

- Nejčastěji je zobrazován jako hezký mladý rytíř v plné zbroji a na bílém koni, jak kopím probodává draka
- Zobrazování jeho mučednické smrti jsou velmi vzácné

Atributy:

- Drak – symbolizuje pohanství, (Diokleciána)
- Kolo s hřeby – symbol jeho mučení
- Korouhev – bílá s červeným křížem
- Kůň – bílý kůň (znak rytířství, zbožnosti, věrnosti, vytrvalosti)
- Princezna – křesťanství, personifikace města Kappadokie
- Kopí/meč
- Zbroj

Prameny:

Gerd Heinz-Hohr: Lexikon symbolů, 1999

James Hall: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění

Hynek Rulišek: Postavy, atributy, symboly: slovník křesťanské ikonografie

Donald Attwater: Slovník svatých

<http://catholica.cz/?id=1307>

<http://farnostlitovel.cz/kaple/index.php?obsah=jiri>

<http://www.abcsvatych.com/mesice/4/duben24.htm>

<http://www.svatyjiri.cz/clanky/svjiriadrak.html>